

Asia: VN/20721/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon pidentämistä koskevasta muutoksesta? (TTL 5 luku)

Työssäoloehdon pidentäminen tulee poistaa kokonaan tai lyhentää esitetystä.

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon kertymistä koskevista muutoksista? (TTL 5 luku ja asetusmuutokset)

Työssäoloehdon täyttymistä ei tule sitoa pelkästään vakuutusenalaisiin tuloihin. Palkkatuetusta työstä työssäoloehtoon tulee hyväksyä 100 % työssäoloehtokuukausista.

Lausuttavaa ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittelystä? (TTL 6 luku ja asetusmuutokset)

-

Lausuttavaa TTL 5 ja 6 luvun muutosten vaikutuksesta työttömyysetuuden maksamisen työvoimapolitiittisiin edellytyksiin? (TTL 2 ja 2 a luku sekä 14 luvun 1 c §)

-

Lausuttavaa työttömyysetuuden sovittelun suojaosasta luopumisesta? (TTL 4 luku)

Suojaosuus tulee säilyttää nykyisellään. Se kannustaa ottamaan vastaan myös lyhyitä työjaksoja. Jos suojaosuus poistetaan, työn vastaanottaminen voi olla kannattamatonta. Lakimuutoksen tavoitteena on kannustaa työttömiä työhön ja kaikki työn vastaanottaminen tulee olla kannattavaa.

Lausuttavaa lapsikorotusten poistamisesta? (TTL 6 ja 7 luku)

Siitä tulee ehdottomasti luopua. Asiaa ei tule tarkastella vain työttömyysturvalain muutoksella, koska samaan aikaan on suunnitelmissa myös mm. asumistuen leikkaukset, jotka kohdistuvat etenkin pienituloisiin perheisiin. Samaan aikaan myös elinkustannukset ovat nousseet merkittävästi. Lisäksi tulee huomioida, että ensisijaisten etuuksien leikkaus lisää julkisista varoista maksettavan

perustoimeentulotuen ja harkinnanvaraisen tuen tarvetta. Liian suuret ja kasautuvat leikkaukset lisäävät syrjäytymistä ja tuovat pitkällä aikavälillä paljon suurempia kustannuksia yhteiskunnalle.

Lausuttavaa omavastuuajan pidentämisestä? (TTL 5 ja 7 luku)

Omavastuu aika tulee säilyttää nykyisen suuruisena.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista ja kansalaisvaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Esityksen taloudellisia kokonaisvaikutuksia julkiseen talouteen ja kansalaiseen tulee arvioida laajalaisesti ja huolella. Säästö työttömyysturvassa ei automaattisesti tuo kokonaistaloudellisia säästöjä julkisiin menoihin.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin)? TE-hallinnon henkilöstöä edustavaa tahoa pyydetään arvioimaan vaikutuksia TE-hallinnon henkilöstöön ja sen tehtäviin, erityisesti TTL 14 luku 1 c §:n osalta.

Lomakorvausten jaksotukseen liittyä ilmoitusmenettely lisää yrittäjien hallinnollista taakkaa. Muutokset tulee toteuttaa niin, että työnantajan velvoitteita lisäävistä esityksistä pidättäydytään. Työttömien taloudellisen tilanteen heikentyminen johtaa todennäköisesti maksuvaikeuksiin ja sitä kautta heikentää yritysten ja julkisen sektorin tuloja.

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Työllisyysaste, toimeentulotuen määrän muutos, syrjäytymisen kehitys

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

Lain voimaantulo on liian nopea. Kaikissa muutoksissa tulee olla riittävän pitkä siirtymäaika.

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Lakimuutoksessa on liian monia työttömän tilannetta samanaikaisesti heikentäviä tekijöitä. Lisäksi työttömyysturvaan esitetyt leikkaukset yhdessä mm. asumistuen leikkauksen ja kohonneiden elinkustannusten kanssa johtavat pienituloisten tilanteen huomattavaan heikentymiseen ja aiheuttaa kasautuvaa huono-osaisuutta, jonka vaikutukset ovat kalliita yhteiskunnalle. Harvaan asutuilla alueilla työllistymistä heikentää puutteellinen julkinen liikenne. Työllisyyspalveluissa voimavaroja tulisi kohdentaa erityisesti osatyökykyisten kuntoutukseen ja nuorten työllistymisen edistämiseen, mitä kautta saataisiin pitkällä aikavälillä säästöjä myös työttömyysturvamenoissa. TE-palvelut siirtyvät kunnille vuoden 2025 alussa. Lakimuutoksessa pitäisi arvioida myös sen vaikutuksia työllisyyteen.

Lausuntojen antamiseen varattu aika on liian lyhyt eikä vaikutusten huolelliseen arviointiin ole riittävästi aikaa.

Luoma Heini
Marttilan kunta